

Қырықыншы аяттың жасырын тарихы — Он жетінші бөлім

Екінші қасірет — Төртінші бөлім

Jeff Pippenger

2026-06-25

627, 632 және 637

Түпсіз тұңғиықты ашатын «кілт» — 627 жылы жүзеге асқан Ниневия шайқасы; бұл Мұхаммед 632 жылы қайтыс болудан бес жыл бұрын болды. Бес жылдан кейін, 637 жылы, мұсылман жасақтары Ниневия шайқасына қатысқан екі ұлы алып державасының бірі — Парсының астанасын басып алды. Бұл оқиға Таяу Шығыстағы күштер тепе-теңдігін түбегейлі өзгертті. 627 жылғы Ниневия шайқасы Парсы империясының қуатын әлсіретті, ал он жылдан кейін Парсы империясы өмір сүруін тоқтатты.

Қорлану—782

632 жылы Мұхаммед қайтыс болғаннан кейін бір жүз елу жыл өткен соң, 782 жылғы Аббас әулетінің жорығында Аббасид әскері (мәліметтер бойынша шамамен 95 000 адам) Кіші Азиядағы (қазіргі Түркия) Византия аумағына жаппай басып кіруді бастады. Олар Босфор бұғазының арғы бетінде, тікелей Константинопольге қарсы орналасқан Хрисопольге дейін жетіп, Византия астанасына өте жақын келді. Императрица Иринаның билігіндегі византиялықтар ауыр жеңіліске ұшырады. Соның нәтижесінде византиялықтар масқаралайтын шарттармен үш жылдық бітімге қол қоюға мәжбүр болды: олар жыл сайын көп мөлшерде алым-салық (шамамен 70 000–90 000 алтын динар) төлеуге, сондай-ақ жібек киімдер мен тұтқындарды тапсыруға келісті. Бұл жорық VIII ғасырда Аббас әулетінің Византия жерлеріне жасаған ең ірі әрі ең табысты басып кірулерінің бірі болды. Ол Аббас халифатының күшейіп келе жатқан қуатын және Византия империясының үздіксіз құлдырауын айқын көрсетті.

Бес ай

Аян кітабының тоғызыншы тарауында жүз елу жылға тең болатын «бес ай» туралы екі рет айтылады: біріншісі — бесінші аятта, екіншісі — оныншы аятта.

Оларға бұларды өлтіруге емес, қайта бес ай бойы азаптауға рұқсат етілді; олардың азабы адамды шакқандағы шаянның азабындай еді. Сол күндері адамдар өлімді іздейді, бірақ оны таба алмайды; өлуді қалайды, бірақ өлім олардан қашады. Шегірткелердің бейнелері соғысқа дайындалған аттарға ұқсас еді; бастарында алтынға ұқсас тәждер бардай, ал жүздері адам жүзіндей еді. Олардың шашы әйелдердің шашындай, ал тістері арыстандардың тістеріндей еді. Үстерінде темір сауытқа ұқсас сауыттары болды; канаттарының гүлі соғысқа шапқан көп ат жеккен арбалардың дүбіріндей еді. Олардың шаяндарға ұқсас құйрықтары болды, құйрықтарында инелері бар еді; әрі олардың

адамдарға бес ай бойы зиян келтіретін күші болды. Аян 9:5–10.

Аян кітабының тоғызыншы тарауындағы бесінші кернейде бір жүз елу жылға созылатын екі айқын бөлек пайғамбарлық кезең бар. Біріншісі — Мұхаммедтің 632 жылғы өлімінен бастап Шығыс Рим императрицасы Иринаның 782 жылғы қорлануына дейінгі кезең. Тоғызыншы тарау исламның көтерілуін өте егжей-тегжейлі түрде айқындайды. 606 жылы тайпалардың бірігуінен, 627 жылғы Ниневия шайқасына дейін, 632 жылғы Мұхаммедтің өліміне, содан кейін 637 жылы Парсының жеңілуіне дейін исламның көтерілуі мен құлдырауы Құдайдың пайғамбарлық Сөзінде мұқият қадағаланып көрсетілген. Арабия исламы — азап шектіру туралы алғашқы бір жүз елу жылдық пайғамбарлықтағы күш. 606 жылы Мұхаммедтің тайпаларды біріктіруі; содан кейін 627 жылғы Ниневияның “кілт” шайқасы, одан соң шамамен 628 жылы Мұхаммедтің Парсы мен Римнің екеуінің де күйреуі туралы алдын ала айтуы, әрі қарай оның 632 жылғы өлімі. Бұл мерзімдер ислам желісіндегі оқиғалардың нақты бір ретін білдіреді.

632 жылы Мұхаммед қайтыс болғаннан кейін бір жүз елу жыл өткен соң, Шығыс Римді Константинопольге дейін толық шегіндірген исламның күш негізі Арабиядан Түркияға ауысты. Бірінші қасірет Арабияның исламын, ал екінші қасірет Түркияның исламын бейнеледі. Бірінші қасіреттің аясында бір жүз елу жылдық екі уақыт пайғамбарлығы да Арабияның исламы мен Түркияның исламы арасындағы айырмашылықты айқындайды; бұл дәл сол шындықтың бірінші және екінші қасірет арасындағы айырмашылықта да бейнеленгені сияқты.

Алғашқы жүз елу жылдық кезең Парсының құлауымен басталып, Римнің Константинополь қабырғаларының ішінде қамалып қалуымен аяқталды. Екінші жүз елу жылдық кезең Османның (Оттман деп те аталады) Никомедиядағы жеңісімен басталды. Османлылардың Никомедиядағы жеңісі Никомедия қоршауын (қазіргі Түркиядағы Измит) білдіреді; бұл қоршау 1333 жылдан 1337 жылға дейін созылды. Осы уақытта Сұлтан Орхан Ғази (Османлы Бейлігінің негізін қалаушы Осман І-дің ұлы) Византияның маңызды қаласы Никомедияны қоршауға алды. Қала бірнеше жыл бойы берілмей тұрды, бірақ ақырында 1337 жылы аштық пен азық-түлік қорының таусылуына байланысты тізе бүкті. Византиялық гарнизонға Константинопольге кетуге рұқсат етілді. Никомедия Кіші Азиядағы (Анадолыдағы) Византияның соңғы ірі тіректерінің бірі болды. Оның құлауы Анадолының батыс бөлігінің басым бөлігіндегі Византия билігінің іс жүзінде аяқталуын білдірді. Бұл жеңіс османлыларға Вифиниядағы өз билігін нығайтуға және Босфор бұғазы бағытына қарай одан әрі кеңеюге мүмкіндік берді. Бұл Константинопольді османлылардың түпкілікті жаулап алуына қарай (бұл бір ғасырдан астам уақыт өткен соң, 1453 жылы болды) апаратын маңызды баспалдақтардың бірі болды. Бұл қоршау көбіне шағын Османлы бейлігін өрлеп келе жатқан өңірлік державаға айналдырған ерте кезеңдегі шешуші жеңістердің бірі ретінде қарастырылады.

Бірінші керней ішіндегі екінші жүз елу жылдық кезең 1449 жылғы 27 шілдеде аяқталғанда, соңғы Константин Шығыс Рим тағына отыру үшін ислам сұлтанынан рұқсат сұрады; осылайша ол Аян кітабының тоғызыншы тарауындағы екі «бес айлық» кезеңнің алғашқы

жүз елу жылының соңында императрица Ирина көрген қорлықтың дәл өзін бастан кешті. «Императрица Иринаның», сондай-ақ «соңғы Константиннің» қорлануы кейінірек Османдардың қорлануын бейнеледі: екінші қасіреттің уақыт пайғамбарлығы аяқталған кезде, олар Мысыр тарапынан төнген қауіптен қорғану үшін Еуропаның төрт ұлы державасынан қорғау іздеді.

Пантеон

Пионерлер Даниялдың сегізінші тарауының он бірінші аятындағы «оның қасиетті орнының орны жерге құлатылды» деген тіркестің Константин арқылы орындалғанын дұрыс түсініп, үйретті.

Иә, ол өзін әскердің Князіне дейін ұлықтады, әрі Оның арқылы күн сайынғы құрбандық алып тасталды, және Оның киелі орнының мекені құлатылды.

Мұнда анықталған «қасиетті орын» Рим қаласындағы Пантеон ғибадатханасы болды, ал сол ғибадатхананың «орны» — Рим еді. Константин өз империясының астанасын 330 жылы Константинопольге көшіруді таңдағанда, Рим «құлатылады». Он бірінші аят Аян кітабының он үшінші тарауымен байланысады, ал екінші аят сол оқиғалардың өзін көрсетіп тұр.

Мен көрген мақұлық қабыланға ұқсас еді, оның аяқтары аюддың аяқтарындай, ал аузы арыстанның аузындай еді; әрі айдаһар оған өз күшін, тағын және зор билігін берді.

Айдаһар — пұтқа табынушы Рим еді, ал пұтқа табынушы Рим 330 жылы астананы шығысқа көшірген кезде, өз билігінің «тағын» Рим шіркеуіне берді; осылайша папалық шіркеу ықыласпен пайдаланып қалған билік вакуумын қалдырды. Шығыс Римнің уақыт желісін 330 жылдан 1453 жылға дейін алғанда, шығыс Рим туралы пайғамбарлықтың басында Рим қаласы Константиннің Римнен бас тартуы арқылы қорланады. Сол қорлану азаптың алғашқы жүз елу жылының аяқталуында, 782 жылы императрица Иринамен бірге қайталанды. Осы екі қорланудың екеуі де соңғы Константин арқылы қайталанды.

Ерекше өрлеулер мен құлдыраулар

Аян кітабының тоғызыншы тарауындағы бесінші және алтыншы кернейлер шығыс Римнің құлауының егжей-тегжейін береді, сонымен бірге исламның көтерілуі мен құлдырауын да баяндайды. Шабыт бізге Даниял мен Аян кітаптарындағы патшалықтардың «көтерілуі мен құлдырауын» зерттеуді үйретеді. Ол патшалықтардың әрқайсысына өздерінің ерекше «көтерілуі мен құлдырауына» тән айқын сипаттар тән. Яһуданың құлауы Иерусалимге жасалған үш шабуыл арқылы жүзеге асты. Еврейлер Бабылға айдалып әкетілді және олар үш жарлықтың аясында қайтып оралатын еді; сол жарлықтар 1798 жылдан 1844 жылға дейін тарихқа енген үш періште хабарына алып барған 2 300 жылдық кезеңнің бастамасы болды. Бабыл бір түнде құлады. Рим ыдырады, әрі оның ыдырауының ішінде Римнің екі қыры — батыс Рим мен шығыс Рим — айқындалды. Даниялдың он бірінші тарауының алғашқы үштен бір бөлігіндегі Птоломейлер империясы мен Селевкилер империясының көтерілуі мен құлдырауы папалық Римнің көтерілуі мен құлдырауының бейнесі болып

табылады. Бұл куәлік, шын мәнінде, Александр туралы әңгіменің және Грекияның ыдырауының қорытындысы ғана. Римнен өзгеше, Грекия төрт бөлікке бөлініп, ақырында екеуге айналды. Рим шығыс пен батысқа бөлінді, содан кейін батыс Рим пайғамбарлық тұрғыдан үшке бөлінді, бұл Римнің үш құрамды басқаруын білдіреді. Ал шығыс Римге келсек, Константин өз патшалығын үш ұлына бөліп берді. Батыс және шығыс Рим Рим шіркеуі мен Рим мемлекетін бейнелейтін өзара параллель желілер екені айқын. Осы екі жақты бөліністің ішінде тағы бір үш жақты бөлініс бар. Грекия төрттен екіге айналды, Бабыл бір түнде құлады, Яһудаға үш шабуыл жасалды. Ал исламға келсек, олардың «көтерілуі» «босатылу» ретінде, ал «құлдырауы» «тежелу» ретінде бейнеленеді.

Олардың көтерілуі Мұхаммедтен басталып, 1840 жылдың 11 тамызында тежелді. Олар босатылды да, 11-қыркүйекте дереу қайтадан тежелді. Жақында, 2023 жылдың 7 қазанында, олар тағы босатылды, содан бері Ғазада тежеліп тұр. Аңның мүсінінің орнатылуын белгілеу үшін Ислам тағы да босатылады. Аян кітабының тоғызыншыдан он бірінші тарауларында бейнеленген Исламның пайғамбарлық тарихының желісі үшінші қасіреттің Исламға қатысты пайғамбарлық тарихын айқындайды. «Үшінші қасіреттің Исламға қатысты пайғамбарлық тарихы» жетінші періште арқылы да, сондай-ақ үшінші періште арқылы да бейнеленген. Үшінші періште 1844 жылдың 22 қазанында, жетінші періште керней тарта бастағанда, келді. Үшінші періште мен үшінші қасірет пайғамбарлық тарихқа 11-қыркүйекте енді. 11-қыркүйектен жексенбілік заңға дейін бірінші және екінші қасіреттердің пайғамбарлық тарихы қайталанып келді және әлі де қайталануда.

Ниневия шайқасының «кілті» екі державаны — Рим мен Парсыны — исламмен тікелей әрі ажырамас байланысқа енгізеді. Ниневия Жазбаның кез келген өзге үзіндісіне қарағанда батыс және шығыс Римнің біртіндеп күйреуін анағұрлым айқын көрсетеді.

Ирод — айдаһардың нышаны; ол Римнің өкілі болды. Дүниенің соңындағы айдаһар — Біріккен Ұлттар Ұйымы. Жексенбілік заң кезінде алтыншы патшалық құлайды, жетіншісі басталады, бірақ олар өз патшалықтарын сегізінші патшалыққа өздерінің туған күн тойында береді. Жетінші патшалық жаңа ғана дүниеге келді, әрі ол бірден өз патшалығын бір сағатқа Бабылдың жезөкшесіне беруге келіседі; бұған Иродтың Саломеяға өз патшалығының жартысына дейін уәде беруі ишарат етеді.

Америка Құрама Штаттары дәл құлайтын сәтте, Біріккен Ұлттар Ұйымы дүниеге келеді де, үш жақты одақ іске асырылады. Ирод — айдаһар, ал Иродия — папалық, ал Америка Құрама Штаттары — Саломея. Ирод заңсыз неке одағында болды, өйткені ол өз бауырының әйелімен некелескен еді; әрі пайғамбарлық деңгейде ол Саломеямен қан аралас қатынаста болды, өйткені оның билеп жүргенінде Иродтың соған нәпсіқұмарлықпен қарағаны анық. Айдаһардың анамен де, қызбен де қатынасы бар. Батыс және шығыс Римі тиісінше шіркеулік айлакерлік пен мемлекеттік айлакерлікті білдіретінін айқындағанда, мұны көру маңызды. Киелі кітап пайғамбарлығындағы төртінші патшалық — Рим — пайғамбарлық тұрғыдан папалықты таққа отырғызды, әрі осылай ете отырып, ол папалықты таққа қайтадан отырғызатын Америка Құрама Штаттарының бейнесін көрсетті.

Батыс Римнің 330 жылдан 476 жылға дейінгі біртіндеп құлдырауы 1798 жылдан Жексенбі заңына дейінгі Америка Құрама Штаттарының біртіндеп құлдырауын бейнелейді. «330» жылы мен «1798» жылы — екеуі де Даниял кітабында «тағайындалған уақыт» немесе «ақырзаман уақыты» деп аталатын пайғамбарлық межелер. 330 жыл батыс және шығыс Римнің бастауын белгілейді. Екеуінің де соңы — Рим басшысының қорлануы, дәл сол сияқты Константин әуелде Рим қаласын қорлаған еді. 476 жыл Римнің беделді саяси құрылымының үш саты арқылы ыдырағанын көрсететін пайғамбарлық кезеңнің соңы болды. Қала 330 жылы теріске шығарылудан басталған кезеңнен кейін олардың бүкіл саяси құрылымының қорлануы келді — ежелгі Римнің басты мақтанышы болған олардың даңқты республикасы күйретілді, әрі ақырында 476 жылға жетті, сол кезде Римнің үстінен бұдан былай шынайы римдік қаннан шыққан ешбір билеуші болмайтын еді. 330 жылдан басталатын Римнің екі желісі және сол екі желі баяндалатын үзіндіде бес айлық екі пайғамбарлық желі де қамтылады. Батыс Римнің желісі біртіндеп қорланумен басталып, біртіндеп қорланумен аяқталады. Шығыс Римнің желісі 1449 жылы біртіндеп қорланумен басталып, біртіндеп қорланумен аяқталады, сол кезде соңғы Константин билік етуге рұқсат сұраған еді.

Бес айлық кезеңдердің бірі арабтық исламның пайғамбарлықтың назарындағы нысаны ретіндегі аяқталуына және 782 жылы түріктік исламның басталуына алып келеді. Сол күні императрица Ирина қорланады; бұл екінші бес айлық пайғамбарлықтың соңындағы соңғы Константиннің қорлануымен сәйкес келеді. Он бес аяттан тұратын бір баяндаудың ішінде екі бес айлық пайғамбарлық бар. Бірі Арабиядағы исламның тарихын, екіншісі Түркиядағы исламды бейнелейді. Екеуі де шығыс Римнің қорлануымен аяқталады. Пайғамбарлықтардың бірінің қорытындысы бір әйелдің қорлануы арқылы, ал екіншісі бір ер адамның қорлануы арқылы орындалды. Жол үстіне жол болып, олар шығыс Римнің шіркеуі мен мемлекетінің қорлануын айқындайды. Екі қорлауды да бірінші қасіреттің исламы жүзеге асырады. 1449 жылы соңғы Константиннің қорлануы 1453 жылы аяқталатын төрт жылдық кезеңді бастайды; сол кезде Константинопольдің қабырғалары құлап түседі. 1449 жыл қорлануды білдіреді, ал 1453 жылы қабырғалар құлап, патшалық аяқталады.

Мұхаммедтің өлімі

Бес айлық екі кезеңнің бірі 11-аятта «олардың үстіндегі патша» деп сипатталатын Мұхаммедтің өлімінен басталады.

Олардың үстінен патша болып тұңғықтың періштесі тұрды; оның есімі еврей тілінде Абаддон, ал грек тілінде оның аты Аполлион.

Олардың үстіндегі патша Мұхаммед еді, өйткені ол бірінші аятта анықталған; демек, ол исламдағы өзге бір тұлға емес. Ол — патша Мұхаммед, ал патша — патшалық, және ислам — Мұхаммедтің патшалығы.

Бесінші періште кернейін тартты, сонда мен көктен жерге құлаған бір жұлдызды көрдім; оған түпсіз шыңыраудың кілті берілді. Ол түпсіз шыңырауды ашты; сонда шыңыраудан зор пештің түтініндей түтін шықты; әрі шыңырау түтінінің салдарынан күн мен ауа

қараңғыланды. Түтіннің ішінен жер бетіне шегірткелер шықты; оларға жердегі шаяндардың күші қандай болса, сондай күш берілді. Аян 9:1–3.

Үшінші қасіреттің ішіндегі бірінші және екінші қасіреттердің қайталануы үшінші періштенің ішіндегі бірінші және екінші періштелердің қайталануына сәйкес келеді. Патша Мұхаммедке тұңғық шұңқырды ашатын кілт берілді, ал 11 қыркүйек үшінші періштенің күш-қуат алатын уақытын айқындайды. Сонда Құдіретті Періште ретіндегі Мәсіх Балағамның алғашқы соққысы пайғамбарлық тарихқа келген кезде төмен түсті. Содан кейін тұңғық шұңқыр ашылып, ислам қайтадан дүниежүзілік тарихтың бір тақырыбына айналды. Содан соң Мәсіх Өз халқын Еремияның ежелгі соқпақтарына бастап барды, әрі үшінші қасірет пен үшінші періштенің хабары жариялана бастады. 2015 жылы Трамп президенттікке түсу ниетін жариялады, осылайша жаһаншыл айдаһар күштерін қоздырып, содан кейін тұңғық шұңқыр Трампты Содом мен Мысырдың көшелерінде ақырында өлтірген атеизмді босатып жіберді. Жексенбілік заң кезінде жетінің бірі болып табылатын сегізінші аң тұңғық шұңқырдан көтеріледі. Жүз қырық төрт мыңның мөрлену уақытының басталуы да, аяқталуы да тұңғық шұңқыр күшінің көтерілуін айқындайды.

Сен көрген аң бұрын бар еді, қазір жоқ, бірақ түпсіз тұңғыықтан шығып, құрып кетуге барады; жер бетінде тұратындар — есімдері дүниенің іргесі қаланғаннан бері өмір кітабына жазылмағандар — бұрын бар болып, қазір жоқ, бірақ сонда да бар сол аңды көргенде, таңғалатын болады. Аян 17:8.

Ислам — 11 қыркүйекте тұңғық шыңырауды ашқан және жексенбілік заң кезінде де сол тұңғық шыңырауды ашатын кілт. Мөр басу уақытының дәл ортасында жаһанданудың айдаһар-анары да тұңғық шыңыраудан шықты.

Олар өз куәліктерін аяқтаған кезде, тұңғыықтан көтерілетін аң оларға қарсы соғыс ашып, оларды жеңіп, өлтіреді. Аян 11:7.

Түпсіз тұңғыықтан шыққан бір биліктің барлық үш межесін ашатын кілт Ислам патшалығының патшасы Мұхаммедке берілді. 627 жылғы Ниневия шайқасы екі биліктің арасындағы шайқасты бейнеледі; ол қақтығыс екі жақтың да қуатын әлсіретіп, соның нәтижесінде Исламның билікке тез көтерілуіне жол ашты. Кілт 11 қыркүйекте бұрылды, сөйтіп Исламның өрлеуі басталды, бірақ көп ұзамай ол тежелді. Ниневия шайқасы 11 қыркүйекте алдын ала бейнеленді, өйткені сол жерде Исламның өрлеуі Құдіретті Періштенің Өзінің салтанатымен жерді нұрландыру үшін төмен түсуімен басталды, әрі «жұлдыз», яғни «хабаршы» дегенді білдіретін, көктен де құлады. Ниневия шайқасы ақырында да алдын ала бейнеленеді: жексенбілік заң келген кезде және Ислам дінінің түтіні күнді қараңғыландырған шақта Қараңғы ғасырлардың екінші кезеңі басталады.

Эксетер

Эксетердегі лагерьлік жиналысқа түн ортасындағы айқай туралы хабар жеткен кезде жексенбілік заңның бейнесі көрінеді. Сонда аңның мүсінін орнатудың соңғы қимылдары басталады. Мүсіннің қалыптасуы, яғни оны орнату 9/11-де басталды, бірақ осы кезеңнің

соңында түн ортасындағы айқайды жариялау кезеңі де 9/11-де басталған мүсіннің қалыптасуының бүкіл кезеңінің фракталы болып табылады. Басталуы аяқталуды бейнелейді. Бірінші қасірет үшінші қасіретті бейнелейтіні сияқты, бірінші періште де үшінші періштені бейнелейді. Мөрлену уақытының соңындағы Ниневия шайқасы басталу кезіндегі Ниневия шайқасын айқындайды. Жексенбілік заң кезіндегі Ниневия шайқасы 9/11-де басталған мөрлену уақытының аяқталуы болып табылады, бірақ ол сондай-ақ түн ортасындағы айқайды жариялау кезеңінің де аяқталуы болып табылады. Сондықтан Ниневия шайқасы түн ортасындағы айқайды жариялаудың басында бейнеленеді; бұл Америка Құрама Штаттарында аңның мүсінінің қалыптасуындағы соңғы қадамдарды айқындайды, ал жексенбілік заң кезінде дүниеде аңның мүсінінің қалыптасуының басталуы басталады. Ниневия — қырықыншы аяттың жасырын тарихында кемел орындалуын табатын әртүрлі желілерді үйлестіретін кілт.

Келесі мақалада біз әрі қарай жалғастырамыз.